

LASTEN TURVALLISUUTTA EDISTÄVIÄ TOIMINTATAPOJA 1(2)

Yksin vanhempana ry:n toiminnan perustana on lasten hyvinvoinnin edistäminen, vanhempien jaksamisen tukeminen ja sosiaalisten verkostojen kasvattaminen. Toimintatapojemme avulla edistämme lasta suojaavan toimintakulttuurin syntymistä.

Toukokuussa 2014 voimaan tullut laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2014) koskee lasten parissa tehtävää vapaaehtoistyötä. Se antaa toiminnan järjestäjälle, kuten yhdistykselle, mahdollisuuden tietyin edellytyksin selvittää vapaaehtoisen rikostausta. Vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen on vain täydentävä, lasten turvallisuutta varmistava, toimenpide.

Yksin vanhempana ry on tehnyt tämän ohjeistuksen lapsen turvallisuuden ja koskemattomuuden turvaamiseksi. Ohjeistus on yhdistyksen hallituksen hyväksymä ja hallitus valvoo sen toteutumista. Ohjeistus tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa.

Tämän ohjeistuksen tavoitteena on, että lasten turvallisuus ja koskemattomuus varmistetaan. Tällä tarkoitetaan sitä, että:

- lapsen perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat
- lapsen henkilökohtaista koskemattomuutta kunnioitetaan
- lapsen turvallista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia tuetaan
- lasta suojellaan seksuaalirikoksilta, väkivaltarikollisuudelta, houkuttelulta huumeiden käyttöön ja muilta lapsen turvallista kasvua uhkaavilta tekijöiltä

Ennaltaehkäisy

Alla on listattu **Yksin vanhempana ry:n vapaaehtoistoiminnan** käytäntöjä alaikäisten turvallisuuden varmistamiseksi:

- Lasten kanssa toimivien aikuisten osalta rikostaustat selvitetään.
- Vastuuhenkilönä alaikäisten turvallisuutta koskevissa kysymyksissä on toiminnan ohjaaja.
- Toiminnassa noudatetaan avointa ja toisia kunnioittavaa ilmapiiriä ja korostetaan tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain mukaista oikeutta syrjimättömyyteen ja koskemattomuuteen.
- Varmistetaan, että ohjeet ja käytännöt ovat kaikkien tiedossa ja helposti saatavilla.
- Lasten ja nuorten huoltajille tiedotetaan, kehen he voivat olla yhteydessä, mikäli epäilyä syrjinnästä tai epäsopivasta käytöksestä ilmenee.
- Kaikki alaikäisten kanssa vapaaehtoistoimintaan mukaan tulevat haastatellaan ja koulutetaan tehtävänsä. Vapaaehtoisille tehdään rikosrekisteriotteen tarkistus ennen kuin he voivat aloittaa vapaaehtoistyössä lasten parissa.

Puuttuminen

Yksin vanhempana ry:n vapaaehtoistoiminnassa toimitaan epäsovivan käytöksen ja syrjinnän esiintyessä seuraavilla tavoilla:

- Vastuu asian hoitamisesta on aikuisilla, ei lapsilla tai nuorilla.
- Kaikkiin alaikäisiin kohdistuviin syrjintää ja epäsovivaa käytöstä koskeviin valituksiin ja epäilyihin suhtaudutaan vakavasti. Lähtökohtana on aina epäsovivan käytöksen kohteeksi joutuneen henkilön oma kokemus.
- Epäilyyn puututaan aina kun kyseessä on huoli lapsen hyvinvoinnista. Näissä tilanteissa ollaan yhteydessä vapaaehtoiseen ja lapsen vanhempaan.
- Rikosepäilyihin puututaan välittömästi. Jos on syytä epäillä, että kyseessä on rikoslaissa mainittu teko, otetaan viipymättä yhteys poliisiin ja lastensuojeluviranomaisiin. Lapsen vanhempaan ja epäiltynä olevaan henkilöön ollaan yhteydessä. Jos kyseessä on epäily vakavammasta häirinnästä tai hyväksikäytöstä, mahdollisen uhrin ja tekijän välistä kanssakäymistä suositellaan katkaistavaksi heti.
- Tilanteen niin vaatiessa keskusteluapua pyydetään neuvoa antavalta vaitiolovelvolliselta asiantuntijalta.
- Viestintä toteutetaan selkeästi ja totuudenmukaisesti. Kaikkien osapuolten kuuleminen varmistetaan ja huolehditaan, että kaikki osapuolet tietävät, miten asian käsittely etenee. Kaikkien osapuolten oikeusturvasta huolehditaan, mikäli asiasta viestitään ulospäin.

Tämä ohjeistus on hyväksytty ja otettu käyttöön Helsingissä 13.4.2022

Yksin vanhempana ry Hallitus (yhdistyksen nimi päivitetty 27.1.2026)

Lähde: Toimintaohje. Lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat ja vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen. Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Taiteen edistämiskeskus ja Valo, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry. 2014.

<https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2021/05/2014-SOSTE-julkaisu-Lasten-turvallisuutta-lisaavat-toimintatavat-ja-vapaaehtoisen-rikostaustan-selvittaminen.pdf>